

Koronavírus-útmutató szupermarketek, élelmiszerboltok, patikák számára

Derrick Van Gennep*†, Chen Shen† és Yaneer Bar-Yam†

*Harvard University, †New England Complex Systems Institute

fordította Kovács Kornél

2020. március 18.

A létfontosságú dolgok beszerzése és a lakosság ellátása válsághelyzetben rendkívüli odafigyelést igényel. Az alábbiakban felsoroljuk, milyen intézkedéseket hozhatnak szupermarketek, élelmiszerboltok, patikák a koronavírus terjedésének megállítása érdekében.

- Bármely dolgozó, aki azt gyanítja magáról, hogy koronavírusos, vagy akinek influenzaszerű tünetei vannak, ne jöjjön dolgozni.

- A zsúfoltság mérséklése. Korlátozni kell, hogy egyidejűleg hányan tartozkodhatnak az üzletben. A kihasználtság felső határa az üzlet méretétől, valamint az ügyfelek napi számától függ.

- Ha az ügyfeleknek várniuk kell, akkor kint a szabadban álljanak sorba, ha lehetséges, egymástól legalább 2 méter távolságra. Az üzletek földre festett jelzésekkel segíthetik elő, hogy a vásárlók a megfelelő helyen álljanak sorba.

- Az olyan az üzleteknél, ahol nagy parkoló van, a vásárláshoz állítsák sorba az ügyfeleket úgy, hogy elkéri a telefonszámukat, és az éppen soron következő a vásárlás előtt értesítik telefonon vagy sms-ben. Alternatív megoldásként az ügyfelek húzhatnak sorszámot és a soron következő számát az üzlet megjeleníti egy kijelzőn vagy bemondja hangosbemondón.

- Ösztönözzék az online vásárlást, biztosítsanak házhozszállítást vagy személyes átvételi lehetőséget (lehetőleg a szabad levegőn).

- Helyezzenek ki táblákat, melyek figyelmeztetik az ügyfeleket és a dolgozókat, hogy ne lépjenek be, ha tünetek vannak. Az olyanok számára, akiknek tünetek vannak, lehetővé kell tenni a telefonos vagy online rendelést, és a személyes, autós (drive-by) átvételt vagy házhozszállítást.

- Ha lehetséges, ellenőrizni kell mind a dolgozók, mind az ügyfelek testhőmérsékletét. 38 Celsius fok feletti testhőmérséklet esetén senki ne léphessen be az üzletbe.

- A sok ügyfelet kiszolgáló boltok maximálisan használják ki a rendelkezésükre álló teret úgy, hogy kiterjesztik munkavégzés területét. Például sátrak felállításával a parkolóban vagy a bolt melletti területen.

- Rendezzék át az üzletet olyan módon, hogy a gyakran vásárolt és nagy volumenű termékek könnyen hozzáférhetők legyenek. Például egyetlen útvonalra a folyosók külső szélé mentén, és nem pedig a elszórva a különböző folyosók/sorok/polcok között.

- Mérlegeljék egy vagy több "alapvető termékek" részleg létrehozását, ami lehetővé tenné a gyors bevásárlást a legtöbb vásárlónak. Az ilyen "gyorsvásárlói" részlegek felállítása a szabadban (ha az időjárás engedi), vagy távoli helyszíneken, drámaian csökkentheti az üzlet zsúfoltságát.

- Használjanak útvonaljelzéseket a padlón, vagy más vizuális rendszert, ami mutatja, hogy az út az üzletben belül egyirányú (levágásokkal, de visszaút nélkül), hogy kialakuljon

egy domináns menetirány, és hogy a vásárlók ne csoportosuljanak, ne keresztezzék egymást útját.

- Az üzletek működjenek együtt a közösséggel, hogy a vásárlók időben megfelelően elosztva érkezhessenek (és hogy a közösség együttesen támogathassa a tünekettel rendelkezők és veszélyeztetettek bevásárlását). A cél az ügyfelek nagyjából egyenletes és folyamatos áramlása.

- Az első órát az idősek és más veszélyeztetett ügyfelek számára tartsák fenn, még szigorúbban fellépve a zsúfoltság kialakulása ellen. (De még jobb volna közösségi összefogással működtetni a személyes érintkezés nélküli házhozszállítást.)

- A vásárlókat emlékeztessék, hogy ne vegyenek többet annál, mint amire szükségük van. Azt javasoljuk, hogy mindenki két hétre elegendő tartalékkal rendelkezzen bármely adott időpontban.

- Az üzletek helyezzenek ki kézfertőtlenítőt a bejáratokhoz és kijáratokhoz, valamint magán az üzletben belül is több helyre. Ezek mellé a fertőtlenítőállomások mellé helyezzenek ki táblákat, melyek figyelmeztetik a vásárlókat, hogy minél kevesebb dologhoz érjenek hozzá, és ne érintsék az arcukat.

- A bolti dolgozók lehetőleg minimalizálják az ügyfelekkel a fizikai érintkezést, és gondoskodjanak róla, hogy az ügyfelek egymással szemben is tartsák a távolságot.

- A kevés vásárlót kiszolgáló üzletek kint várakoztassák a vevőket, vegyék fel a rendelést, majd szintén kint adják át az összeállított rendelést. Ez ideális esetben működne így, tisztában vagyunk vele, hogy nem mindenhol megvalósítható.

- A bolti dolgozók viseljenek maszkot. A vásárlók is, ha a maszkal való ellátottság megfelelő. Műanyag kesztyű viselése szintén javasolt. A dolgozók akkor se érjenek az arcukhoz, ha kesztyűt viselnek, a kesztyűket dobják ki és cserélik rendszeresen, illetve olyankor is, ha vélhetően vírussal fertőzött felülettel érintkeztek.

- Az árufeltöltők különösen figyeljenek, hogy minden higiénikus és tiszta legyen. Mivelhogy ők érintés, illetve kilégzésük révén is szinte valamennyi árucikkkel kapcsolatba kerülnek, így akár a vírus terjesztéséhez is hozzájárulhatnak. A kesztyű és maszk elengedhetetlen.

- A fizetést az érintkezés minimalizálása érdekében kell átszervezni, kiiktatva a sorbanállást, hogy a vevők, illetve pénztárosok és vevők, valamint csomagolók közötti egymáshoz közel kerüljenek. A pénztárosok használjanak kesztyűt vagy gyakran kézfertőtlenítőt. Legyen lehetőség önkiszolgálókasszát igénybe venni. Ösztönözzék az érintés nélküli elektronikus fizetést, és kerüljék a készpénz használatát.

- A bolti dolgozók figyeljenek rá, hogy minden váltás után alaposan tisztálkodjanak, illetve tisztítsanak meg minden felületet az üzletben.

- Az üzlet egész területét folyamatosan tisztítsák, ha lehetséges. Ha nem lehetséges, akkor az üzletvezetők a a rendsz-

eres (minél gyakoribb) tisztításhoz alakítsanak ki egy munkabeosztást. A bolt dolgozói legkevesebb minden használat tisztítsanak meg minden kosarat és bevásárlókocsit.

- Az üzletvezetők naponta találkozzanak (a távolságtartás szabályait betartva) és vitassák meg a tisztasághoz és a napi interakciókhoz kötődően felmerült kérdéseket, és dolgozzanak

ki a jövőre vonatkozó megvalósítható megoldásokat.

- A vásárlók, bolti dolgozók, üzletvezetők legyenek nyitottak a kommunikációra a vásárlás élményének javítása érdekében, hangsúlyt fektetve a közösség biztonságára.

- A munkáltatóknak számolniuk kell a kieső dolgozókkal és bővíteniük kell munkaerő-tartalékukat.